

CÔNG TÁC VẬN ĐỘNG TÍN ĐỒ TÔN GIÁO Ở TỈNH YÊN BÁI

Tóm tắt: Ngày 12/3/2003, Hội nghị Trung ương lần thứ 7 (khóa IX) đã ban hành Nghị quyết số 25-NQ/TW về công tác tôn giáo, trong đó nêu rõ: Nội dung cốt lõi của công tác tôn giáo là công tác vận động quần chúng. Công tác vận động quần chúng các tôn giáo phải động viên đồng bào nêu cao tinh thần yêu nước, ý thức bảo vệ độc lập và thống nhất của Tổ quốc; thông qua việc thực hiện tốt các chính sách kinh tế - xã hội, an ninh, quốc phòng, bảo đảm lợi ích vật chất và tinh thần của nhân dân nói chung, trong đó có đồng bào tôn giáo. Yên Bái là một tỉnh miền núi đa dân tộc và đa tôn giáo. Trong thời gian qua, hoạt động tôn giáo trên địa bàn tỉnh cơ bản đi vào ổn định nhưng không phải không còn diễn biến phức tạp. Để thực hiện tốt hơn nữa công tác vận động tín đồ tôn giáo nhằm phát triển kinh tế, ổn định chính trị - xã hội, bài viết này góp phần chỉ ra những kết quả đã đạt được và một số điểm cần lưu ý khi thực hiện công tác vận động quần chúng có tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái.

Từ khóa: Công tác, tín đồ, tôn giáo, vận động, Yên Bái.

1. Dẫn nhập

Là một tỉnh miền núi cửa ngõ vùng Tây Bắc, nằm ở vị trí tiếp nối giữa trung du và miền núi, tỉnh Yên Bái có diện tích tự nhiên là 6.882,92 km², dân số gần 76,5 vạn người với 30 dân tộc, có 9 đơn vị hành chính (1 thành phố, 1 thị xã, 7 huyện). Hiện nay, tỉnh Yên Bái có 62 xã đặc biệt khó khăn và hai huyện vùng cao là Trạm Tấu và Mù Cang Chải (đồng bào Hmông chiếm trên 80%) nằm trong 62 huyện nghèo, đặc biệt khó khăn của cả nước¹. Trong thời gian qua, việc thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về công tác tôn giáo nói chung, công tác vận động tín đồ tôn giáo nói riêng, tỉnh Yên Bái đạt được những thành tựu quan trọng góp phần ổn định tình hình chính trị - xã hội và đảm bảo quyền tự do tôn giáo cho đồng bào. Trên cơ sở nghiên cứu thực tế, bài

* Thạc sĩ, nghiên cứu sinh Khoa Tôn giáo học, Học viện Khoa học Xã hội.

viết chỉ ra những kết quả đạt được và một số yêu cầu đối với công tác vận động tín đồ tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái.

2. Yêu cầu khách quan của công tác vận động tín đồ tôn giáo ở tỉnh Yên Bái

Hiện nay trên địa bàn tỉnh Yên Bái có 3 tôn giáo lớn (Phật giáo, Công giáo, Tin Lành) đã được nhà nước công nhận về tổ chức tôn giáo.

Công giáo có mặt ở Yên Bái từ năm 1647 nhưng phát triển mạnh vào những năm 1890 - 1900 với một số giáo xứ, giáo họ như Yên Bái, Nhoi, Vật Lắm. Giai đoạn 1926 - 1936, một số giáo xứ khác được thành lập như Đồng Lú, Nghĩa Lộ, Vĩnh Quang, Thác Bà. Diện mạo Công giáo ở Yên Bái định hình như hiện nay bắt đầu từ những năm 1962 - 1970 do kết quả của việc di dân từ vùng hồ Thác Bà. Về tổ chức hành chính đạo của Công giáo, đầu năm 2004, Công giáo ở Yên Bái có 01 giáo hạt, 08 giáo xứ, 81 giáo họ với 9.936 hộ, 45.852 tín đồ, chiếm 6,41% tổng dân số toàn tỉnh. Đội ngũ chức sắc có 04 linh mục, 19 nữ tu dòng Mến Thánh Giá. Đội ngũ chức việc 435 người, 542 giáo lý viên, 1.479 người trong các Hội Ca đoàn. Thời điểm này, khi Pháp lệnh Tín ngưỡng, Tôn giáo chưa được ban hành, cơ quan quản lý Nhà nước về tôn giáo tỉnh Yên Bái gặp vướng mắc trong việc giải quyết nhu cầu về mặt tổ chức hành chính của tôn giáo khi Tòa Giám mục Giáo phận Hưng Hóa đề nghị công nhận hoạt động thêm cho 01 giáo hạt, 07 giáo xứ, 34 giáo họ.

Đến tháng 10/2008, Công giáo đã hiện diện ở 8/9 huyện, thị xã, thành phố của tỉnh Yên Bái với 10.998 hộ, 49.492 tín đồ (tăng 1.062 hộ, 3.640 tín đồ so với giai đoạn trước) chiếm 6,76% dân số toàn tỉnh. Chức sắc, tu sĩ, chức việc có 11 linh mục, 32 nữ tu, hơn 600 chức việc, 542 giáo lý viên, 1.788 hội viên Hội Ca đoàn, Kèn trống. Tòa Giám mục Giáo phận Hưng Hóa tiếp tục đề nghị chính quyền công nhận việc chia tách, thành lập các đơn vị tổ chức hành chính của tôn giáo như đề nghị công nhận 01 giáo hạt, 16 giáo xứ, 102 giáo họ, đồng thời đề nghị cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho các cơ sở thờ tự trên địa bàn tỉnh. Đến tháng 4/2014, Công giáo có 54.336 tín đồ, chiếm 7,1% dân số toàn tỉnh, trong đó có 8.158 tín đồ là người dân tộc thiểu số (Mông, Dao, Thái...), chiếm 15,1 % tổng số tín đồ. Công giáo có xu hướng mở rộng truyền đạo vào đồng bào dân tộc thiểu số ở vùng sâu, vùng xa. Các hoạt động thu hút tín đồ chủ yếu là làm từ thiện, tổ chức sinh hoạt giao lưu văn hóa, văn nghệ, khuyến khích tương trợ lẫn nhau...

Về Phật giáo, theo khảo sát của cơ quan quản lý Nhà nước về tôn giáo, ở Yên Bái có một số cơ sở thờ tự từ giữa thế kỷ XIII đầu XIV như chùa tháp Hắc Y (huyện Lục Yên), chùa Giới Phiên (huyện Trấn Yên), chùa Ngọc Am (Tp. Yên Bái). Năm 2004, tỉnh Yên Bái có trên 5.000 Phật tử ở 7/9 huyện, thị xã với 9 ngôi chùa. Đến tháng 10/2008, toàn tỉnh có khoảng 20.000 Phật tử, trong đó có khoảng 10.000 Phật tử đã quy y ở 7/9 huyện, thị xã và thành phố; có 01 tăng, 02 ni, 02 Sadi, 01 Ban Đại diện Phật giáo cấp tỉnh, 12 Ban hộ tự và 57 chi hội Phật tử. Tình hình số lượng tín đồ, Phật tử tính đến năm 2014 không có nhiều biến động

Về Tin Lành, từ năm 1990, Tin Lành được truyền tới tỉnh Yên Bái. Năm 2004, Tin Lành ở Yên Bái sinh hoạt tôn giáo tại gia đình, với 63 hộ, 437 nhân khẩu, đều là người Hmông. Đến tháng 10/2008, Tin Lành có 78 hộ, 478 nhân khẩu, cũng đều là người Hmông, sinh hoạt theo điểm nhóm mượn nhà dân, trong đó có 03 điểm thuộc Hội Thánh Tin Lành Việt Nam (Miền Bắc), 02 điểm nhóm thuộc hệ phái Phúc Âm Ngũ Tuần². Tháng 4/2014, thống kê của cơ quan quản lý Nhà nước về tôn giáo có khoảng 780 khẩu thuộc 138 hộ theo Tin Lành hoặc tự nhận theo Tin Lành. Trong đó 100% là đồng bào dân tộc Hmông, thuộc các hệ phái: Tin Lành Việt Nam (Miền Bắc), Tin Lành Trưởng Lão, Tin Lành Phúc Âm Ngũ Tuần, Tin Lành Truyền giảng Phúc Âm.

Ngoài ra, trên địa bàn tỉnh Yên Bái cũng xuất hiện một số hiện tượng tôn giáo mới: Thanh Hải vô thượng sư, Ngọc Phật Hồ Chí Minh, Hoàng Thiên Long...³.

Quá trình xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã và đang đặt ra những cơ hội và thách thức cho tỉnh Yên Bái hiện nay. Một trong những vấn đề đặt ra cho việc ổn định, phát triển bền vững về kinh tế, chính trị, xã hội là tỉnh Yên Bái phải thực hiện hiệu quả công tác vận động tín đồ tôn giáo trong bối cảnh luôn chuyển biến nhanh và phức tạp.

Xu thế toàn cầu hóa đòi hỏi các vùng và địa phương phải mở rộng giao lưu với nhau trên tất cả các lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực tôn giáo. Thời gian qua, hoạt động tôn giáo ở tỉnh Yên Bái còn có những diễn biến phức tạp, tiềm ẩn nguy cơ gây mất ổn định chính trị - xã hội. Các hiện tượng tôn giáo mới, “Đạo lạ”, một số nhân vật theo Tin Lành xuất hiện và hoạt động truyền đạo trái pháp luật vào vùng đồng bào dân tộc (chủ yếu là người Hmông), gây chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc trên địa bàn.

Vì vậy, tỉnh Yên Bái coi trọng việc đẩy mạnh công tác vận động tín đồ tôn giáo để hướng các chức sắc, tín đồ của các tôn giáo thực hiện tốt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước phù hợp với bối cảnh phát triển và hội nhập quốc tế hiện nay.

Trong thời gian qua, công tác vận động tín đồ tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái thường xuyên nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, của các cấp và sự phối hợp chặt chẽ của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể và các ngành liên quan nên đã đạt được những kết quả quan trọng về mọi mặt. Những kết quả đạt được đã góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, cụ thể như sau:

Một là, tạo điều kiện cho các tôn giáo sinh hoạt theo theo đúng quy định của pháp luật, phát huy được tinh thần yêu nước.

Với quan điểm tự do tôn giáo là một trong những quyền cơ bản của con người, trong những năm qua, tỉnh Yên Bái luôn xác định “Làm tốt công tôn giáo là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị”⁴; “Tín ngưỡng, tôn giáo là nhu cầu tinh thần của một bộ phận nhân dân, đang và sẽ tồn tại cùng dân tộc trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta”⁵. Vì vậy, Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Yên Bái đã chỉ đạo cấp ủy, chính quyền các cấp thường xuyên nắm bắt các hoạt động trên địa bàn, giải quyết kịp thời những nguyện vọng chính đáng, hợp pháp của các tổ chức tôn giáo; tham mưu kịp thời, giải quyết một số vấn đề bức xúc, tồn tại trong hoạt động tôn giáo theo đúng quy định của pháp luật. Đồng thời, tỉnh Yên Bái đã triển khai kịp thời các văn bản chỉ đạo của trung ương về công tác tôn giáo và chỉ đạo xây dựng, ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, văn bản chỉ đạo công tác quản lý nhà nước về tôn giáo nhằm giải quyết kịp thời các nhu cầu chính đáng, hợp pháp của các tổ chức, cá nhân tôn giáo trên địa bàn của tỉnh. Bên cạnh đó, việc công nhận tổ chức cơ sở của các tôn giáo được tỉnh Yên Bái quan tâm, xét duyệt theo đúng pháp luật. Tỉnh Yên Bái đã cấp giấy hoạt động tôn giáo cho 12 giáo xứ, 79 giáo họ; 01 Ban Trị sự Phật giáo cấp tỉnh, 02 Ban đại diện Phật giáo cấp huyện; cấp đăng ký sinh hoạt tôn giáo theo điểm nhóm cho 4 điểm nhóm Tin Lành. Cơ sở thờ tự tăng từ 81 cơ sở (năm 2003) lên 162 cơ sở (năm 2013), trong đó, Công giáo có 135 cơ sở thờ tự (67 nhà thờ, 68 nhà giáo dân), chính quyền công nhận 67 nhà thờ; Phật giáo có 27 chùa, 09 chùa nằm trong khu di tích lịch sử, văn hóa đã được xếp hạng⁶.

Với chính sách tôn trọng tự do tôn giáo, các chức sắc, tín đồ tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái đã được các cơ quan chức năng quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi đảm bảo các nhu cầu sinh hoạt tôn giáo hợp pháp theo quy định của pháp luật. Từ đó, tạo tâm lý tin tưởng góp phần cùng nhân dân thực hiện khối đại đoàn kết dân tộc.

Hai là, thực hiện tốt công tác vận động tín đồ tôn giáo với sự linh hoạt về phương pháp, nội dung.

Thời gian qua, các ngành, các cấp trong tỉnh Yên Bái chú trọng công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của nhà nước về tôn giáo đối với cán bộ, đảng viên, các tầng lớp nhân dân trong đó có đồng bào có đạo. Nội dung tuyên truyền phổ biến pháp luật liên quan đến công tác tôn giáo như: Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 12/3/2003; Pháp lệnh Tín ngưỡng, Tôn giáo; Nghị định số 92/2012/NĐ-CP ngày 08/11/2012 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Pháp lệnh Tín ngưỡng, Tôn giáo; Chỉ thị số 01/2005/CT-TTg ngày 04/2/2005 của Thủ tướng Chính phủ về một số công tác đối với đạo Tin Lành; Chỉ thị 1940/CT-TTg ngày 31/12/2008 của Thủ tướng Chính phủ về nhà, đất liên quan đến tôn giáo; Thông tư 01/2013/TT-BNV ngày 25/3/2013 của Bộ Nội vụ ban hành và hướng dẫn sử dụng biểu mẫu về thủ tục hành chính trong lĩnh vực tôn giáo, v.v..

Lãnh đạo tỉnh Yên Bái quan niệm, công tác vận động tín đồ tôn giáo chỉ thành công khi nội dung vận động phải thiết thực, không chỉ dừng lại ở việc tuyên truyền, thuyết phục, giáo dục mà phải quan tâm đến xây dựng phát triển kinh tế, chăm lo đời sống vật chất và tinh thần của các tín đồ tôn giáo. Thời gian qua, tỉnh Yên Bái đã quan tâm đến đời sống của các tín đồ tôn giáo bằng các chương trình, dự án, các chính sách an sinh xã hội hướng đến vùng có đông đồng bào tôn giáo, vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc thiểu số; giải quyết việc làm, đào tạo nghề, cho vay vốn, hỗ trợ đất sản xuất, đất ở, nước sinh hoạt và các chính sách hỗ trợ trực tiếp cho các tín đồ tôn giáo; đặc biệt là đồng bào tín đồ dân tộc thiểu số (hỗ trợ cho học sinh con hộ nghèo đi học, cấp thẻ bảo hiểm y tế cho đối tượng là hộ nghèo dân tộc thiểu số vùng khó khăn, hỗ trợ nhà ở cho hộ nghèo...).

Yên Bái đã đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, xây dựng cuộc sống “tốt đời đẹp đạo” trong quần chúng tín đồ, chức sắc, nhà tu hành; Phát động nhiều phong trào có nội dung thiết thực, phong phú, tác động

tích cực đến mọi tầng lớp nhân dân: “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, “Gia đình văn hóa”, “Phong trào xây dựng nông thôn mới”... Chính quyền các cấp tỉnh Yên Bái tiếp tục phát động phong trào thi đua, các tổ chức tôn giáo trên địa bàn tỉnh cũng xây dựng các phong trào vận động chức sắc, tín đồ thực hiện nhằm góp phần xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc: “Thi đua xây dựng họ đạo tiên tiến, gia đình giáo dân tiêu biểu”, “Sáng kiến lãnh đạo Phật giáo tham gia phòng, chống HIV/AIDS”; “Xây dựng chùa cảnh tịnh tiến, chùa cảnh gương mẫu”. Thông qua các phong trào này, các tín đồ thi đua chăm lo phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói, giảm nghèo, nâng cao về đời sống vật chất và từng bước cải thiện đời sống tinh thần cho đồng bào có đạo. Từ đó, góp phần ngăn ngừa và xử lý kịp thời việc lợi dụng tôn giáo hành nghề mê tín làm ảnh hưởng đến an ninh trật tự tại các địa phương, ví dụ: thành phố Yên Bái, huyện Yên Bình, Văn Trấn, Trấn Yên, Văn Yên.

Ba là, các cấp lãnh đạo luôn sát sao, chỉ đạo kịp thời việc giải quyết những vấn đề phát sinh trong công tác tôn giáo.

Hoạt động của các tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái diễn ra khá sôi động theo nhiều xu hướng. Sự tăng cường các hoạt động giao lưu giữa các tôn giáo và thực hiện thêm chức năng phi tôn giáo theo hướng thể tục hóa, tích cực tham gia các hoạt động xã hội để mở rộng ảnh hưởng, làm cho sinh hoạt tôn giáo đa dạng và phức tạp. Tin Lành có xu hướng phát triển và truyền giáo trái pháp luật, “hiện tượng tâm linh liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh” vẫn ngầm hoạt động tuyên truyền thu hút tín đồ để phát triển mở rộng. Bên cạnh đó, các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề tôn giáo để kích động nhân dân tham gia các hoạt động đạo trái pháp luật, gây mất ổn định chính trị, đơn thư khiếu kiện có xu hướng gia tăng. Trước tình hình trên, tỉnh đã phối hợp chặt chẽ giữa các ngành chức năng và các tổ chức chính trị - xã hội giải quyết kịp thời với các cá nhân tín đồ và các tổ chức tôn giáo. Đồng thời, tỉnh Yên Bái đã giải quyết nhu cầu tiếp nhận đăng ký, chuyển nơi hoạt động tôn giáo của các chức sắc, nhà tu hành; chấp thuận cho các tôn giáo thực hiện việc chia tách, sáp nhập, thành lập mới, xây dựng, sửa chữa các cơ sở thờ tự theo quy định của pháp luật. Kết quả đã giải quyết 33 đơn thư của các tổ chức, cá nhân liên quan đến tôn giáo; 24 đơn khiếu nại, đề nghị có nội dung liên quan đến đất đai, sơ sở có nguồn gốc tôn giáo⁷.

Bốn là, bước đầu xây dựng được đội ngũ cán bộ làm công tác vận động tín đồ tôn giáo có phẩm chất đạo đức và chuyên môn nghiệp vụ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ thực tiễn đặt ra.

Công tác cán bộ làm công tác tôn giáo luôn được quan tâm, củng cố, kiện toàn, bố trí cán bộ có chuyên môn nghiệp vụ làm công tác tôn giáo. Hằng năm, tỉnh Yên Bái thường xuyên tổ chức tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tôn giáo, đồng thời cử cán bộ, công chức tham dự các lớp đào tạo, bồi dưỡng do các ngành ở trung ương tổ chức để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, lý luận chính trị cho cán bộ, công chức các cấp, các ngành trên địa bàn. Thực hiện Nghị định của Chính phủ về việc kiện toàn tổ chức bộ máy làm công tác tôn giáo, tỉnh Yên Bái đã chuyển Ban Tôn giáo về trực thuộc Sở Nội vụ. Hiện nay, Ban Tôn giáo tỉnh Yên Bái có cơ cấu tổ chức gồm 01 trưởng ban, 02 phó ban, 02 phòng nghiệp vụ, có 13 biên chế; cấp huyện, phòng nội vụ có 01 lãnh đạo, 01 công chức làm công tác tôn giáo; cấp xã có 01 lãnh đạo Ủy ban nhân dân phụ trách và 01 cán bộ kiêm nhiệm làm công tác tôn giáo. Đặc biệt, tỉnh Yên Bái thường xuyên quan tâm đến xây dựng lực lượng cốt cán tôn giáo ở địa phương. Tính đến năm 2014, toàn tỉnh có 227 tín đồ, chức sắc, chức việc tôn giáo tham gia đại biểu hội đồng nhân dân các cấp; 346 tín đồ là công chức, viên chức trong cơ quan nhà nước các cấp và 403 chức sắc, chức việc, nhà tu hành là ủy viên Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và ủy viên Ban Chấp hành các đoàn thể chính trị - xã hội các cấp. Từ năm 2003 đến năm 2013 đã kết nạp 374 đảng viên là người có tôn giáo⁸.

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác tôn giáo nói chung và công tác vận động tín đồ nói riêng trên địa bàn tỉnh Yên Bái còn một số hạn chế như: Công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về tôn giáo ở cấp cơ sở chưa thực sự sâu rộng, nghèo nàn về nội dung, chưa đa dạng về hình thức hoặc hiểu chưa đúng về công tác vận động tín đồ tôn giáo dẫn đến một bộ phận tín đồ tôn giáo chưa hiểu đầy đủ nên một số hoạt động của các tôn giáo còn vi phạm Pháp lệnh Tín ngưỡng, Tôn giáo. Nhiều địa phương có lúc, có nơi buông lỏng quản lý; thiếu sự kiểm tra, giám sát chặt chẽ dẫn đến phát sinh vụ, việc tôn giáo phức tạp. Một số cán bộ, công chức khi giải quyết về những nhu cầu chính đáng trong sinh hoạt tôn giáo còn cứng nhắc, chưa thấu đáo, hợp lý, đúng quy định của pháp luật dẫn đến sai phạm ở nhiều địa phương. Sự phối hợp giữa các cấp, các ngành thiếu sự thống nhất, chưa kịp thời, đôi khi có sự chông chéo giữa các cơ quan quản lý

tôn giáo nên hiệu quả công việc thấp. Đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo thiếu ổn định, biên chế không đầy đủ, một số cán bộ chưa được đào tạo, chủ yếu là kiêm nhiệm, không chuyên sâu về lĩnh vực tôn giáo nên hiểu biết về công tác tôn giáo còn hạn chế, ví dụ: Cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về tôn giáo cấp huyện: Chuyên trách: 0, kiêm nhiệm: 02; Cán bộ làm công tác tôn giáo ở các cơ quan Đảng, MTTQ Việt Nam, công an, quân đội và các đoàn thể quần chúng cấp huyện: Chuyên trách: 0, kiêm nhiệm: 19; Cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về tôn giáo cấp xã: Chuyên trách: 0, kiêm nhiệm: 205⁹.

Bên cạnh đó, việc thực hiện công tác vận động tín đồ tôn giáo ở một số địa bàn trong tỉnh chưa có phương pháp linh hoạt, chưa nắm được tâm lý, phong tục tập quán của từng dân tộc, tín đồ từng tôn giáo dẫn đến việc tuyên truyền, vận động tín đồ hiệu quả chưa cao. Ngoài ra, một số cán bộ làm công tác tôn giáo chưa nghiêm túc, gương mẫu chấp hành chủ trương, chính sách của Đảng, nhà nước, làm giảm uy tín cán bộ, gây khó khăn trong công tác vận động các tín đồ. Công tác vận động, tranh thủ chức sắc các tôn giáo, xây dựng đội ngũ cốt cán trong tôn giáo hiệu quả chưa cao.

Tổ chức bộ máy làm công tác tôn giáo chưa tương xứng với chức năng, nhiệm vụ đặt ra, trong khi các tổ chức tôn giáo ngày càng mở rộng quy mô và tăng cường hoạt động. Công tác tôn giáo là một lĩnh vực phức tạp, nhạy cảm. Tuy nhiên, chế độ hỗ trợ đặc thù ngành chưa có. Cán bộ làm công tác tôn giáo cấp xã không chuyên trách, không yên tâm công tác và gắn bó lâu dài với công việc. Tình trạng đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác tôn giáo thường xuyên thay đổi, thiếu tính ổn định, không thu hút được cán bộ có trình độ, năng lực, kinh nghiệm. Từ những nguyên nhân này dẫn đến đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo của tỉnh hiện nay vừa thừa, vừa thiếu, vừa yếu.

Ngoài ra, công tác vận động tín đồ tôn giáo ở tỉnh vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế, bất cập cần khắc phục như: giao thông đi lại không thuận lợi, trình độ dân trí không đều, đời sống của đồng bào dân tộc thiểu số vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào có đạo còn gặp nhiều khó khăn, phong tục tập quán lạc hậu, tỷ lệ đói nghèo còn cao; một số cấp ủy, chính quyền có lúc, có nơi còn xem nhẹ công tác tôn giáo, chưa thực sự chủ động và có biện pháp hiệu quả để giải quyết triệt để vấn đề tôn giáo tại địa phương; một số chương trình, dự án đầu tư phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội hiệu quả chưa cao; các phong trào phát động ở một số nơi chưa phát

huy mạnh mẽ, đặc biệt phải nói đến đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo chưa hoàn thiện và còn nhiều bất cập.

3. Một số yêu cầu đối với công tác vận động tín đồ tôn giáo ở tỉnh Yên Bái

Một là, tỉnh Yên Bái cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động chức sắc, chức việc, tín đồ các tôn giáo chấp hành tốt chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, nhà nước về tôn giáo, đặc biệt là an ninh tôn giáo; tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động tôn giáo, thường xuyên theo dõi, nắm chắc tình hình tại các điểm nhóm; tăng cường tiếp xúc với các chức sắc, chức việc tôn giáo tiến bộ, trưởng các điểm nhóm, già làng, trưởng bản, những người có uy tín trong cộng đồng định hướng, tranh thủ họ vận động đồng bào tôn giáo giữ gìn bản sắc văn hóa, tín ngưỡng, phong tục truyền thống của dân tộc; vận động chức sắc và tín đồ các tôn giáo luôn đề cao cảnh giác với những âm mưu lợi dụng tôn giáo để phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân, phá hoại sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta và bài trừ những hoạt động mê tín nhằm giữ gìn và phát huy truyền thống văn hóa tích cực của từng dân tộc.

Hai là, chăm lo tốt hơn đời sống vật chất và tinh thần, y tế, giáo dục cho đồng bào có đạo, ở những vùng có điều kiện đặc biệt khó khăn như huyện Trạm Tấu, Mù Cang Chải. Đồng thời, thực hiện triệt để và có hiệu quả các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an sinh xã hội cho các tín đồ các tôn giáo, đặc biệt là đồng bào dân tộc thiểu số.

Ba là, Đảng bộ, chính quyền và các cơ quan chức năng thường xuyên nghiên cứu, tổng kết kinh nghiệm trong công tác vận động tín đồ tôn giáo. Như vậy, sẽ nắm bắt kịp thời tình hình tôn giáo, ý thức, hành vi tham gia sinh hoạt tôn giáo của tín đồ cũng như thực trạng của công tác tôn giáo để rút ra được những kết quả cũng như những tồn tại và hạn chế. Từ đó, đưa ra những dự báo và giải pháp cho công tác tôn giáo, đặc biệt là công tác vận động tín đồ đạt hiệu quả cao

Bốn là, cần xây dựng kế hoạch, đào tạo và sử dụng hợp lý đội ngũ cán bộ làm công tác tôn giáo chuyên trách ở các cấp, có đủ năng lực, trình độ chuyên môn để làm tốt công tác tham mưu cho cấp ủy, chính quyền các cấp. Đồng thời, thường xuyên tổ chức các lớp bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ công tác tôn giáo cho cán bộ chủ chốt cho các ngành và cán bộ trực tiếp làm công tác tôn giáo. Mở các lớp bồi dưỡng kiến thức pháp luật về công tác tôn giáo cho các chức sắc, chức việc các tôn giáo.

Năm là, xây dựng và nhân rộng các mô hình, tấm gương tích cực; kịp thời biểu dương, khen thưởng các chức sắc tôn giáo, quần chúng tín đồ có thành tích xuất sắc trên các lĩnh vực, đề động viên, khích lệ góp phần đoàn kết, thống nhất. Bên cạnh đó, động viên các chức sắc, tín đồ tôn giáo tham gia các tổ chức đoàn thể quần chúng, các phong trào thi đua yêu nước, sống “tốt đời, đẹp đạo”. Quan tâm, tạo điều kiện để hàng ngũ chức sắc, chức việc đóng góp khả năng, trí tuệ cho công tác đảm bảo an ninh trật tự ở cơ sở, động viên họ vận động tín đồ tích cực tham gia các phong trào ở địa phương, giữ vững an ninh nông thôn, an ninh tôn giáo để phát triển kinh tế, xã hội.

Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 3/6/2013 về *tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới* nhận định: Tuy công tác dân vận trên cả nước trong thời gian qua còn nhiều hạn chế, yếu kém, nhưng đã góp phần tạo sự đồng thuận trong xã hội, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới, bảo đảm quốc phòng, an ninh, ổn định chính trị, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân¹⁰. Đóng góp vào công tác dân vận nói chung không thể không kể đến công tác vận động quần chúng có tôn giáo. Công tác vận động tín đồ tôn giáo ở tỉnh Yên Bái thời gian qua đã góp một phần nhỏ vào việc đảm bảo quyền tự do tôn giáo của nhân dân, đồng thời quán triệt được tinh thần Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 12/3/2003 về *công tác tôn giáo* cũng như Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 3/6/2013 về *tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới*.

CHÚ THÍCH:

- 1 Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa IX về công tác tôn giáo*.
- 2 Số liệu về các tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái từ năm 2004 - 2008 được tổng hợp từ Ban Tôn giáo, Sở Nội vụ tỉnh Yên Bái (2008), *Báo cáo tổng kết 4 năm thực hiện Pháp lệnh Tín ngưỡng, Tôn giáo: 2 - 3*.
- 3 Số liệu về các tôn giáo trên địa bàn tỉnh Yên Bái năm 2014 được tổng hợp từ Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa IX về công tác tôn giáo*.
- 4 Nguyễn Hồng Dương (2012), *Quan điểm đường lối của Đảng về tôn giáo và những vấn đề tôn giáo ở Việt Nam hiện nay*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội: 28.
- 5 Nguyễn Hồng Dương (2012), *Quan điểm đường lối của Đảng về tôn giáo...*, sdd: 24.
- 6 Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa IX về công tác tôn giáo*.

- 7 Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa IX về công tác tôn giáo*.
- 8 Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa IX về công tác tôn giáo*.
- 9 Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa IX về công tác tôn giáo*.
- 10 Nghị quyết số 25-NQ/TW về tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới. <http://vov.vn/chinh-tri/ngphi-quyet-hoi-ngphi-lan-thu-7-bch-trung-uong-khoa-xi-265128.vov>

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Tôn giáo, Sở Nội vụ tỉnh Yên Bái (2008), *Báo cáo tổng kết 4 năm thực hiện Pháp lệnh Tín ngưỡng, Tôn giáo*.
2. Đinh Văn Cương (2012), “Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác vận động quần chúng ở Tây Bắc”, *Dân vận*, số 5: 11 - 12.
3. Nguyễn Hồng Dương (2012), *Quan điểm đường lối của Đảng về tôn giáo và những vấn đề tôn giáo ở Việt Nam hiện nay*, Nxb. Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.
4. Hà Quế Lâm (2010), “Công tác dân vận ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi”, *Dân vận*, số 6: 28 - 31.
5. Lê Đình Nghĩa (2009), “Một số kết quả sau 5 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 (khóa IX) về công tác tôn giáo”, *Dân vận*, số 3: 47 - 49.
6. Lê Đình Nghĩa (2012), “Công tác dân vận đồng bào có đạo khu vực Tây Bắc”, *Dân vận*, số 4: 37 - 38.
7. Tỉnh ủy Yên Bái (2014), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 khóa XI về công tác tôn giáo*.

Abstract

THE MOBILIZATION OF RELIGIOUS BELIEVERS IN YÊN BÁI PROVINCE

On 12 March 2003, the seventh Meeting of the Central Committee issued the Resolution 25/NQ-TW on religious affairs. This Resolution stated that “The mobilization of religious believers must encourage people to uphold the spirit of patriotism, the sense of independence and protection of national unity; through the successful implementation of social-economic policies, security, defense, ensuring the material and spiritual interests of people in general, including the religious believers”. In recent years, the religious activities have gradually stabilized, but there has been some complex issues. This article indicated achievements and some problems on the work of mobilization of religious believers in order to obtain the economic development and the social, political stability in Yên Bái province.

Keywords: Affairs, believer, religion, mobilization, Yên Bái.